

гари на Солунъ прѣзъ VI и VII в., вѣститѣ (у Камениата и др.) за славѣнскитѣ племена драговити, сагудати, рѣжини, струмци и др., които живѣли въ непосредно съседство съ града. Въ Солунъ сж били родени най-сетнѣ славѣнскитѣ апостоли, братята Кирилъ († 869) и Методи († 885). Ако и византийци по образование и култура, братята по потекло може да сж били славѣни: тѣ сж знаели добрѣ славѣнския езикъ, натѣкмили сж славѣнска азбука и прѣвели богослужебнитѣ книги на нарѣчието, което било говорено въ присолунскитѣ крайща. А понеже народѣтъ, що говорѣше това нарѣчие, по това врѣме взе да се нарича съ политическото име бѣлгари вм. славѣни, пѣкъ се и смѣташе, че дѣйността на Кирила и Методия е засегнала и бѣлгарскитѣ земи въ Македония, затова въ бѣлгарскитѣ и чуждитѣ стари писмени паметници св. братя почнаха да се славятъ като бѣлгарски и славѣнски просвѣтители, дори родомъ като бѣлгари, а никога напр. като „сърби“. Его прочее нѣколко отъ тия посочвания.

Самото изпращане на Кирила и Методия въ Моравия вече свидѣтелствува за близостѣта на двамата братя до славѣнскитѣ духовни нужди и за знанието отъ тѣхъ на славѣнския езикъ. Въ житието на св. Методия се разказва, какъ императоръ Васили повикалъ братята и, като ги надумвалъ да идатъ въ Моравия, казалъ имъ: „Вие сте солунци, а солунци всички говорятъ чисто по славѣнски“ (къ во уста солунѣнина, да солунѣне въси чисто словѣнскы бесѣдоють. — § 5).

Архиепископъ Теофилактъ, по народностъ грѣкъ, въ житието на Климента Охридски, писано въ края на XI в., за Кирила и Методия казва: „Но понеже славѣнскитѣ родъ сирѣчь бѣлгарскитѣ не разбираше написанитѣ на грѣцки езикъ книги, тия свети мѣже гледаха на това като на прѣголъма злочестина“ (ἐπεὶ δὲ τὸ τῶν Σθλοβενῶν γένος εἶτ' οὖν Βουλγάρων ἀσυνέτως εἶχον τῶν ἑλλάδι γλώσσῃ συντεθειμένων γραφῶν, ζημίαν ἤρουντο τοῦτο μερίστην οἱ ἄγιοι. — § 2.)

Въ едно кратко житие на св. Кирила, познато въ науката съ име „Успѣние Кирилово“ и съдържаще вѣсти за кръщението на бѣлгари отъ Кирила на р. Брѣгалница (сѣверна Македония), между друго четемъ въ началото: *Его прѣвнаго ѿца нашего Кѣрила ѿчѣство имѣше трѣславныи и великыи грѣ* *Ев-*